

УДК 352.07(477.63)

Визначення потреби у реорганізації районних у місті рад в умовах децентралізації державної влади (на прикладі міста Дніпропетровська)

Я.Б. ЄДИНАК

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Дніпропетровськ, Україна, E-mail: edinak_ya@mail.ru

Авторське резюме

У статті аналізується сучасний стан діяльності районних у місті рад в рамках визначених їм повноважень, функцій, в умовах роздробленості системи районного управління містом, відсутності правових та фінансових важелів керівників районів на загальний стан справ на місцях, їх впливу на керівників підприємств, установ та організацій, які розташовані на території дії районних у місті рад, безправності депутатського корпусу, відсутності повноважень у постійних депутатських комісіях та комісіях, які утворенні при виконавчому комітеті районних у місті рад, формальністю затверджених районних у місті програм, важливістю прийнятих рішень районних у місті рад та їх виконавчих комітетів.

Метою даного дослідження є визначення неефективних органів у системі управління районами міста через районні у місті ради та їх виконавчі органи на прикладі міста Дніпропетровська.

Сучасна практика діяльності районних у місті рад показує, що вони неспроможні приймати рішення з основних питань розвитку власних територій. Проблеми у діяльності районних у місті рад виникають внаслідок невідповідності їх форм як проміжного районного управління між громадою та містом до сучасних умов.

Ключові слова: районні у місті ради, виконавчі органи районних у місті рад, виконавчий комітет, депутат, апарат управління, повноваження, функції.

Determination of needs in reorganization district councils in the cities through the aspects of decentralization of state power (for example Dnepropetrovsk)

YA.B. YEDYNAK

Dnipropetrovsk regional institute of public administration of National
academy for public administration under the President of Ukraine,
Dnipropetrovsk, Ukraine, E-mail: edinak_ya@mail.ru

Abstract

The article analyses the modern activity of district councils in the cities including their powers, functions in the conditions of fragmentation of system of district administration in the cities, the absence of legal and financial lever of the chief of districts, lawlessness of deputies and commissions, formality of district programs, importance of their decisions. The conditions are such that the chiefs of the districts can't influence to the chiefs of enterprises and establishments situated in the districts.

The aim of this research is definition of ineffective bodies in the system of government in the districts through the district councils and their executive committees by the example of Dnipropetrovsk.

Modern practice of activity of district administrations in the cities shows that they are unable to make the decisions about the main problems of the territorial development. The problems of activity in district councils in the cities appears because of their discrepancy as intermediate form between people and city to modern conditions.

Keywords: district councils in the cities, executive bodies of district councils in the cities, executive committee, deputy, organ of government, powers, functions.

© Я.Б. Єдинак, 2015

Постановка проблеми. На сьогодні в Україні оголошено курс на децентралізацію державної влади та розширення реальних повноважень органів місцевого самоврядування. Незважаючи на заявлену реформу у системі державного та місцевого управління, за міською радою як органом місцевого самоврядування залишається право утворювати чи не утворювати районні у місті ради та наділяти їх повноваженнями. Наразі в державі переважають тенденції щодо реорганізації районних у місті рад в інші проміжні форми управління районами у місті. Такі тенденції викликані передусім тим, що окремі органи в системі управління районами у місті стали неефективними та не відповідають сучасним вимогам управління.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблематиці діяльності районних у місті рад присвячені праці сучасних вітчизняних науковців, таких як В. Борденюк, Є. Бородін, Є. Глухачов, О. Конотопцев, М. Корнієнко, В. Кравченко, В. Куйбіда, В. Нікітін, В. Олуйко, І. Павлов, С. Саханенко. Переважна більшість наукових праць спрямовані на дослідження сутності районних у місті рад, реалізації власних повноважень, їх співвідношення та взаємодія з органами державної влади, доцільності існування районних у місті рад через взаємозв'язок між депутатами та населенням районів міста. У той же час поза увагою науковців залишається проблема щодо визначення органів у системі управління районами у місті через районні у місті ради та їх виконавчі органи, які використали себе з позиції повноважень та не відповідають сучасним вимогам управління.

Метою дослідження є визначення неефективних органів у системі управління районами міста через районні у місті ради та їх виконавчі органи на прикладі міста Дніпропетровська.

Виклад основного матеріалу. Розгляд проблеми в управлінні районами міста через районні у місті ради та їх виконавчі органи доцільно розглядати не через загальну призму неефективності всіх органів районних у місті рад, а дійсно тих органів у системі, які норматив-

но використали свій ресурс та не відповідають сучасним вимогам управління.

На сьогодні потребує розгляду питання про необхідність утримання таких органів районних у місті рад:

- апарат управління районної у місті ради та виконкому;
- виконавчий комітет як колегіальний орган;
- районна у місті рада як колегіальний орган.

Для подальшого розгляду вищевказаних органів необхідно врахувати, що районні у місті ради та їх виконавчі органи мають такі основні види повноважень:

- повноваження залежного характеру – це проявляється у наданні значної кількості адміністративних послуг (соціального спрямування), виконання різнопланових процесів, які носять пряме виконання норм чинного законодавства;
- повноваження незалежного характеру – це проявляється у прийнятті радою, виконавчим комітетом рішень районного рівня, які повинні регулювати суспільні відносини у різних сферах їх життєдіяльності (економіка, торгівля, транспорт, освіта, молодь, охоронна здоров'я, землекористування тощо).

Наразі із двох видів повноважень за районними у місті радами та їх виконавчими органами залишилися тільки повноваження залежного характеру.

У цьому зв'язку, доцільно розглянути кожен орган:

І. Апарат управління районної у місті ради та виконком покликані забезпечувати організаційне, інформаційне, аналітичне, юридичне, соціальне та матеріально-технічне забезпечення роботи ради, виконкому та спрямовувати роботу структурних підрозділів ради.

Одним із важливих показників у роботі апарату управління ради та виконкому, зокрема є кількість прийнятих, опрацьованих та якісно наданих відповідей на звернення громадян. Розглянемо короткий аналіз прийнятих, опрацьованих та якісно наданих відповідей на звернення громадян.

Наприклад. До апарату управління районних у місті Дніпропетровську

рад та виконкому за 2014 рік надійшло 10 566 звернень.

З них:

Таблиця 1

Кількість звернень, що надійшли до районних у місті рад

№ з/п	Назва районної у місті ради	Кільк. звернень за 2014 рік
1	Жовтнева	2239
2	Бабушкінська	1553
3	Ленінська	1398
4	Красногвардійська	1184
5	Амур-Нижньодніпровська	1143
6	Самарська	1053
7	Індустріальна	1039
8	Кіровська	872

Для порівняння: за 2014 рік до Дніпропетровської міської ради надійшло 29 227 звернень громадян. Аналіз звернень мешканців районів міста показує, що актуальними залишаються такі питання:

1. Проблеми житлово-комунальної сфери районів.

2. Соціальний захист мешканців районів.

3. Соціальний захист дітей районів.

Питання, які перебувають на першому місці, можуть бути вирішені радою, виконавчим комітетом та апаратом управління лише завдяки своєчасному пересиланню звернень громадян до міських служб міста. Тобто виконується роль своєрідної кур'єрської доставки звернень за належністю.

Питання другого та третього рівнів вирішуються відповідно до вимог чинного законодавства (соціального) на рівні держави, міста, а відповідно не потребують додаткових дій з боку ради (тільки затвердження визначених сум (доведених міською радою) у рамках програм із соціального напрямку) та виконкому (тільки приймати рішення, які підготовлені управлінням праці та соціального захисту населення та управління-службою у справах дітей).

Тобто районні у місті ради та їх виконавчі комітети не мають прямого впливу на розвиток соціальної політики у власних районах, чого не можна сказати про міську раду та її виконавчий комітет. Останні у межах чинного законодавства можуть розробляти та приймати додаткові заходи із соціального захисту мешканців міста, районів зокрема.

Крім того, за апаратом управління ради та виконкому залишилися такі окремі важливі функції:

– ведення Державного реєстру виборців;

– питання мобілізації та цивільного захисту населення;

– ведення квартирного обліку;

– реєстрація, ліквідація, продовження повноважень органів самоорганізації населення, контроль за наданням з їх боку громадянам різних довідок, які проживають у приватному секторі міста, та тим громадянам у яких будинки не знаходяться на балансі жодних експлуатаційних підприємств, установ та організацій;

– самоврядний контроль за використанням та охороною земель.

Крім того, варто підкреслити, що районні у місті ради (їх депутати), їх виконавчі комітети та керівництво районів не мають правових норм щодо впливу на територіальні відділення міліції, пожежної безпеки, пенсійного фонду, податкової інспекції, центру зайнятості, комунальних підприємств району (КВЖ РЕП, КЖЕП тощо), військомату, казначейської служби, інших комунальних підприємств міської ради, музичних та культурних закладів тощо, а лише згідно із Законом України від 21 травня 1997 р. №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» [2] можуть заслуховувати звіти їх керівників про проведеної роботу.

З огляду на це, виникає перше питання: Яким чином голова районної у місті ради без права погодження кандидатур на посади керівників розташованих на території установ та організацій (хоча б) районного рівня, продовження та розірвання їх трудових договорів (контрактів) та ініціювання відсторо-

нення керівників установ та організацій у випадках, визначених чинним законодавством, може проводити належну йому політику управління в районі? На сьогодні управління районами у місті відбувається виключно на особистих контактах.

З огляду на це виникає друге запитання: Яким чином новий керівник району у місті, не маючи при цьому «старих» зв'язків, може проводити належну йому політику управління в районі?

Варто зазначити, що відповідно до ст. 62 Закону Української РСР від 13 грудня 1979 р. №5438-IX «Про міську, районну у місті Раду депутатів трудящихся Української РСР» виконавчий комітет міської, районної у місті Ради призначає і звільняє з посади інших керівних працівників відділів і управлінь виконавчого комітету, керівників підприємств, установ і організацій міського, районного підпорядкування (згідно з переліком посад, який затверджується виконавчим комітетом Ради за погодженням з вищестоящим органом державного управління) [1].

Крім того, ст. 63 вказаного Закону визначено, що призначення і звільнення з посади керівників перебуваючих у вищестоящому підпорядкуванні підприємств і організацій торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування, органів житлового і комунального господарства, організацій і закладів охорони здоров'я, соціального забезпечення і культури, які розташовані на території міста, району і мають важливе значення для обслуговування населення даного міста, району, проводиться тільки за погодженням з виконавчим комітетом відповідної міської, районної у місті Ради народних депутатів [1].

На сьогодні такі норми (хоча б часткові) – відсутні у керівництва районної у місті ради, в тому числі в окремих випадках і у міського голови.

II. Виконавчий комітет попередньо розглядає проекти окремих рішень, які виносяться на розгляд ради, а також приймає рішення з визначених чинним законодавством питань та в рамках повноважень визначених рішенням місь-

кої ради «Про обсяг і межі повноважень районних у місті рад та їх виконавчих органів» [2]. На розгляд виконавчому комітету районної у місті Дніпропетровської ради щомісяця виносяться близько 40 проектів рішень. І так по кожному із 8 районів. Оскільки обсяги і межі повноважень однакові в усіх.

Переважна більшість рішень, що готується, за важливістю належить:

- управлінню-службі у справах дітей (реєстрація залишених немовлят, встановлення опіки, надання дозволу на дарування житла дитині, придбання житла, влаштування дитини до державних закладів, їх оздоровлення тощо);

- фінансовому управлінню (проект бюджету району, зміни до нього, звіт, перерозподіл планових призначень);

- управлінню праці та соціального захисту населення (надання матеріальної допомоги та допомоги на поховання);

- житловому сектору (затвердження акту районної технічної комісії щодо визнання придатності та безпечності будинків, постановка на квартирний облік, переоформлення особових рахунків громадян на житлові квартири тощо);

- всі інші рішення є внутрішньо-організаційними, звітними або такими, що не мають впливу на розвиток району.

В окремі місяці, або у разі такої необхідності, можуть приймати ще ряд важливих рішень:

- про черговий призов громадян на строкову військову службу;

- про приписку громадян до призовної дільниці;

- про введення карантинних обмежень у зв'язку із спалахом сказу тварин;

- про порядок проведення обліку дітей і підлітків дошкільного та шкільного віку;

- про підготовку та проведення робіт у парках та скверах району у весняно-літній період поточного року;

- про організацію оздоровлення дітей району під час шкільних канікул влітку тощо.

Щомісяця на розгляд виконавчому міській раді виносяться близько 90 проектів рішень. При реорганізації виконавчих районних у місті рад кіль-

кість рішень, які будуть додатково вноситися на розгляд виконкому міської ради збільшиться до 286 рішень. Із них близько 280 рішень належать управлінню-службі у справах дітей районних у місті рад.

Аналіз кількості прийнятих рішень виконавчим комітетом, на прикладі районної у місті Дніпропетровську ради:

Таблиця 2

Кількість прийнятих рішень виконавчим комітетом у визначені роки

Рік прийняття	2000	2005	2009	2014
Кільк.	810	837	650	411

За рік відбувається 12 чергових засідань виконавчого комітету. Така різниця у кількості прийнятих рішень у період між 2000 р. включно по 2009 р. обумовлена поступовим позбавленням Дніпропетровською міською радою повноважень виконавчих органів районних у місті Дніпропетровську рад у галузі будівництва. Щомісяця на розгляд виконавчого комітету районної у місті ради виносилося до 25 проектів рішень у галузі будівництва:

- введення в експлуатацію житлових будинків, гаражів;
- розподіл домоволодіння на два самотійних;
- введення в експлуатацію після перепланування квартир тощо.

Що стосується діяльності різних комісій, рад, штабів, комітетів та робочих груп з різних питань життєдіяльності району у місті, утворених при виконкомів районних у місті рад, необхідно зауважити наступне. При виконавчому комітеті районної у місті ради (у розрізі кожної районної у місті ради майже однакова кількість) утворено близько 40 різних колегіальних органів. За результатами їх засідань готуються протоколи, висновки тощо. Силу вимоги, рекомендації, підтвердження факту сьогодні мають такі колегіальні органи:

1. Опікунська рада.
2. Комісія з питань захисту прав дитини.
3. Комісія з питань надання адресної матеріальної допомоги окремим катего-

ріям громадян району. Схожа комісія утворена при виконкомі міської ради.

4. Комісія з питань надання субсидій, пільг та соціальної допомоги мало-забезпеченим сім'ям.

5. Призовна комісія.

6. Районна технічна комісія.

7. Надзвичайна протиепізоотична комісія.

8. Адміністративна комісія (до повноважень входить 14 статей адміністративного кодексу). Схожа комісія утворена при виконкомі міської ради (до повноважень якої входить на порядок більше статей адміністративного кодексу). Щотижня на розгляд комісії надходить від 0 до 4 протоколів, у кращому випадку більше – у масштабах району – її утримання є неефективним.

Окремі комісії, групи проводять свої засідання рідко (можливо раз на рік (звітне засідання) або на звернення громадян, або для встановлення відповідного статусу:

1. Районна комісія з присвоєння почесного звання «Мати-Героїня».

2. Робоча група по контролю дотримання чинного законодавства щодо забезпечення безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлового та громадського призначення.

Всі інші комісії або на папері (проводять формальні засідання, тобто сила впливу – відсутня), або є внутрішньо-організаційними і впливу на розвиток району не мають.

II. Районна у місті рада розглядає та приймає рішення у межах повноважень визначених рішенням міської ради «Про обсяг і межі повноважень районних у місті рад та їх виконавчих органів» [2] та в рамках чинного законодавства. При раді створено 8 постійних депутатських комісій, основне завдання яких – попередньо розглядати, а також розробляти проекти рішень, які виносяться на розгляд ради.

Перелік комісій:

1. З питань соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів.

2. З питань житлово-комунального господарства.

3. З питань транспорту, дорожнього господарства та зв'язку.

4. З питань депутатської діяльності, етики, законності та зв'язків з громадськістю.

5. З питань науки, освіти, культури, сім'ї, дітей, молоді та спорту.

6. З питань соціального захисту, материнства, дитинства, охорони здоров'я та екології.

7. З питань розвитку місцевого самоврядування.

8. З питань розвитку торгівлі та підприємництва.

На сьогодні дані комісії недієздатні і неправомірні розробляти і приймати рішення з напрямку своєї діяльності у зв'язку з відсутністю повноважень районної у місті ради.

Крім того, враховуючи, що згідно з Бюджетним кодексом України від 8 липня 2010 р. №2456-V [3] склад доходів та видатків бюджетів районів у місті визначається міською радою відповідно до повноважень, наданих районним у містах радам, лише дві постійні депутатські комісії з питань соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів та з питань науки, освіти... разом, розглядають та погоджують доведені показники, а також внесені зміни до показників бюджету району, які проведені у міжсесійний період відповідно до чинного законодавства. Таку процедуру необхідно виконати відповідно до Закону України від 21 травня 1997 р. №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» [2]. Не витримують таку формальність, зірвуть прийняття бюджету, що потягне за собою складні наслідки. Тобто і посадовці, і депутати розуміють всю абсурдність ситуації, але нічого, крім прийти і проголосувати, не можуть вдіяти. Лише у питанні розподілу «вільного залишку» коштів загального фонду бюджету району, який може виникнути на 01 січня нового року у разі перевиконання дохідної частини бюджету (може бути до 2 млн. грн.) постійні депутатські комісії з питань соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів та з питань науки, освіти... можуть проявити самостійність у їх розподілі. Першочергови-

ми видатками району є захищені статті, а саме: заробітна плата, енергоносії, харчування дітей. На фінансування видатків захищених статей бюджету щороку спрямовується близько 97,3% від загальної суми видатків.

Всі комісії, виходячи із їх назви, не готують рішень з напрямку діяльності – відсутні повноваження. Вони просто – на папері! У цілому на кожну сесію вноситься близько 10 (в окремих випадках більше) рішень, з них:

2 – бюджетних (основні);

1, 2 – можуть бути із питань створення, ліквідації, продовження повноважень органів самоорганізації населення;

1 – затвердження списку присяжних (останній раз у 2013 році);

1 – про порушення клопотання перед головою Дніпропетровської обласної державної адміністрації щодо присвоєння почесного звання «Мати-героїня» (дуже рідко);

1, 2 – вирішення спорів щодо меж земельних ділянок, що перебувають у власності і користуванні громадян, по фактичному розміщенню приватних домоволодінь;

інші – є внутрішньо-організаційними, звітними і впливу на діяльність району не мають.

За рік сесії районних у місті рад скликаються 5 (6) разів. Для порівняння: за рік сесії міської ради скликаються у два рази більше. Причому обсяг рішень, що приймаються міською радою, складає – близько 170 рішень за сесію, а не до 10 рішень як у районах.

Аналіз кількості прийнятих рішень, на прикладі районної у місті Дніпропетровську ради.

Таблиця 3

Кількість прийнятих рішень районною у місті радою у визначені роки

Рік прийняття	2000	2005	2009	2014
Кільк.	40	81	73	57

Така різниця у кількості прийнятих рішень у період між 2000 р. включно по 2009 р. обумовлено лише тим, що, починаючи з 2005 р. по 2009 р., відбулася активна фаза створення будинкових

та мікрорайонних комітетів. З 2001 р. і по цей день за районними у місті Дніпропетровську радами залишено повноваження щодо надання дозволу на створення органу самоорганізації населення – квартальні, вуличні, будинкові комітети тощо. Окремі рішення приймаються щодо затвердження районних програм з визначеного напрямку роботи. Таких програм, затверджених районною у місті Дніпропетровську радою, – є 18. Із них – 8 не фінансуються. У своїй більшості програми належать до соціального напрямку. Частина районних програм дублюються із міськими. Чи варто мати однакові програми у межах одного міста? Адже мешканці одного із районів нічим не відрізняються від мешканців інших районів міста. Правила та заходи однакові для всіх.

Слід відмітити, що кожна районна у місті рада щороку згідно з Законом України від 21 травня 1997 р. №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» [2] з метою забезпечення соціально-економічного розвитку власного району приймає рішення «Про програму соціально-економічного розвитку району на визначений рік».

Наразі районні у місті ради та їх виконавчі органи не мають повноважень розробляти, приймати заходи та впливати на податкову систему, кредитно-фінансову систему в районі, прискорення структурних реформ у районі, активізації інвестиційної, підприємницької та інноваційної діяльності підприємств, організацій та установ району, створення нових робочих місць, підвищення соціальних стандартів, розвиток та підтримку на належному рівні інфраструктурних об'єктів району тощо. Виконавчі органи районних у місті рад є лише статистами у цих процесах, а програма – на папері! Процедуру прийняття такої Програми щороку необхідно виконувати відповідно до Закону України від 21 травня 1997 р. №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» [2].

Програма соціально-економічного розвитку району є найголовнішим документом після бюджету району! Саме вона є головним критерієм, який визна-

чає результативність, ефективність та доцільність утримання районної у місті ради (депутатський корпус), а також необхідність чи потребу в реорганізації районного у місті органу влади (районна у місті рада, виконавчий комітет) в іншу форму – територіальне районне представництво міських департаментів, управлінь та відділів міської ради, місцеву адміністрацію району в місті тощо.

Що стосується статусу депутата районної у місті ради, то тут також за останні каденції районних у місті рад (IV, V, VI скликання) його статус став безправним. Це обумовлено відсутністю у депутата (у районній у місті ради) правових та фінансових повноважень. Без повноважень районної у місті ради у різних сферах (транспорт, освіта, соціальна політика, торгівля, охорона здоров'я тощо) статус депутата – безправний. Якщо депутату міської ради виділяються кошти (значні) для виконання своїх обов'язків на окрузі, то районний не має нічого. І найголовніше: Депутат міської ради може бути ініціатором розробки нових або вдосконалення існуючих документів, програм, заходів тощо на рівні міста.

Сума коштів виділених депутатам міської ради у період з 2011 по 2015 роки у рамках Програми виконання доручень виборців депутатам, на прикладі Дніпропетровської міської ради:

Таблиця 4

Сума коштів виділених на одного депутата міської ради у визначені роки

Рік	Сума коштів на одного депутата міської ради (тис. грн.)
2011	184 666
2012	98 737
2013	255 000
2014	295 000
2015	783 000

Депутат районної у місті ради може лише проголосувати за бюджет району, цифри якого доведені міською радою. При цьому на реалізацію його депутатських повноважень кошти не виділяють-

ся. Останній раз у 2011 році – по 10 тис. грн. У такому випадку орган влади може й сам, без проміжної ланки (депутат районної у місті ради), провести освоєння цих коштів за належністю. Достатньо лише посилити ефективність роботи міських служб.

Розгляд практичних аспектів діяльності районних у місті рад, виконавчого комітету, апарату управління дозволяє стверджувати необхідність та доцільність проведення реорганізації районних у місті рад та їх виконавчих органів. Також слід зауважити, що проблема в діяльності районних у місті рад викликана по всій державі однаковими підходами з боку міських рад та державного управління в цілому.

Децентралізація державної влади залишає право за міською радою як органом місцевого самоврядування утворювати чи не утворювати районні у місті ради та наділяти їх повноваженнями. Наразі та у довгостроковій перспективі районні у місті ради вичерпали свій ресурс, а відповідно не відповідають сучасним вимогам управління. Таких тверджень можна дійти на підставі наступних висновків:

1. Реорганізація районних у місті рад та їх виконавчих органів не пов'язана із нераціональним використанням коштів на їх утримання, а лише з їх неіснуючістю приймати рішення.

2. Проаналізований об'єм та важливість прийняття рішень районними у місті радами, розгляд звернень громадян апаратом управління дає можливість стверджувати про те, що потребують скорочення лише недоцільні елементи системи управління районами, а саме: районна у місті рада (депутатський корпус) та частково їх апарати управліннь.

3. Аналіз щодо об'єму та важливості прийняття виконавчим комітетом районної у місті ради окремих рішень (з питань захисту прав дітей) говорить про можливу потребу у деконцентрації управлінських функцій щодо прийняття (колегіальних) рішень на районному рівні.

4. Концентрація всіх комісій, груп... під головуванням міського голови, його

заступників може призвести до заминки у їх роботі. Оскільки фізично неможливо одній людині відпрацювати всі нагальні питання. Потрібна деконцентрація управлінських функцій на рівні районних комісій, груп... через механізм утворення територіальних (районних) (виїзних) колегіальних органів (представники) міських департаментів, управліннь та відділів міської ради.

5. Аналіз видаткової частини бюджету районів переконливо свідчить про неспроможність районних у місті рад (депутатський корпус), керівництва районів вирішувати нагальні питання районів у місті, а лише контролювати своєчасну оплату захищених статей бюджету.

6. Районні у місті ради (депутатський корпус), керівництво районів, комісії при виконкомі районних у місті рад не впливають на наповнення дохідної частини бюджету власного району.

7. Прийняття Програми з питань соціально-економічного розвитку районів зводиться лише до формального її затвердження.

8. У межах одного міста (однієї територіальної громади) в умовах сучасного (єдиного) управління не повинно бути різних Програм розвитку районів у місті. Тобто соціальна, житлова, комунальна, транспортна тощо політика одного із районів не повинна і не може залежати (відрізнятися) від дохідної бюджетної частини власного району. Оскільки мешканці одного із районів нічим не відрізняються від мешканців інших районів міста. Правила та заходи у межах одного міста повинні бути однакові для всіх.

9. Відсутність повноважень у голови ради щодо правового впливу на керівників підприємств, установ та організацій, які розташовані на території району, не дає проводити належну політику управління на місцях.

10. Фактичне управління районами у місті відбувається поза увагою та компетенцією голів районних у місті рад з боку виконавчих органів міської ради та керівництва міста.

11. Постійні етапи трансформації

державних і районних у місті структур, які на початку 2000 року увійшли в активну фазу, що у свою чергу розпочало процес виокремлення одних структур з інших, їх об'єднання, втрати повноважень, зміни підходів в управлінні, переходу до електронного управління, утворення унітарних комунальних підприємств у місті, перепідпорядкування районних у місті установ та організацій місту, уніфікації управлінських функцій призвели до втрати основних та важливих функцій районного у місті самоврядування.

З 1990 р. по липень 2004 р., від виконавчих комітетів районних у місті Дніпропетровську рад (аналогічно по всій державі) виокремилися такі державні та місцеві органи влади: районні у місті відділи внутрішніх справ, у тому числі і паспортний стіл; пенсійний фонд; центр зайнятості; податкова інспекція; казначейська служба; реєстрація актів громадянського стану; державна нотаріальна контора; управління реєстрації юридичних та фізичних осіб-підприємців міської ради, згодом реєстраційна служба управління юстиції.

У 2007 р., 2009 р., 2012 р., 2013 р. від виконавчих комітетів районних у місті Дніпропетровську рад відійшли повноваження у сфері архітектури, реклами (погодження), будівництва, житлового фонду, торгівлі, благоустрою та землекористування до компетенції Дніпропетровської міської ради та її виконавчих органів.

Крім того, у вищевказані періоди відбулося:

- перепідпорядкування районних у місті підприємств, установ та закладів міській раді та її виконавчим органам;
- утворення нових (унітарних) кому-

нальних підприємств, закладів міської ради (на сьогодні їх кількість становить – 120);

– ліквідація районних у місті управлінь санітарно-епідеміологічної станції.

12. Розвиток інституту приватної власності, підприємницької діяльності, уміння громадян самостійно приймати приватні та господарські рішення призвели до глибоких та структурних змін у взаємовідносинах виконавчих органів районної у місті рад у сфері економіки, торгівлі, житлово-комунального господарства, будівництва, управління власним житлом, реклами (погодження) та архітектури.

Тобто монополія органів влади у цих сферах поступилася приватному сектору, тим самим залишивши за собою лише контрольні функції та які згодом відійшли до виконавчих органів міської ради та/або були обмежені державою.

13. За останні каденції районних у місті рад (IV, V, VI скликання), які співпали із вищевказаними змінами у системі управління районами міста, статус депутата районної у місті Дніпропетровської ради втратив свою актуальність.

Висновок. З огляду на викладений аналіз та короткі висновки щодо стану справ в організації управління районами у місті Дніпропетровську через районні у місті ради та їх виконавчі органи видно, що окремі органи в системі управління районами міста використали себе нормативно та не відповідають сучасним вимогам управління. Такі невідповідності при практичній реалізації визначених повноважень та функцій районними у місті радами та їх виконавчими органами призводить до часткового їх усунення від впливу на розвиток підконтрольної їм території.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про міську, районну в місті Раду депутатів трудящих Української РСР: закон Української РСР від 13 грудня 1979 р. №5438-ІХ. Режим доступу: www.search.ligazakon.ua.
2. Про місцеве самоврядування в Україні: закон України від 21 травня 1997 р. №280/97-ВР. – Режим доступу: www.zakon3.rada.gov.ua.
3. Бюджетний кодекс України: закон України від 8 липня 2010 р. №2456-V. – Режим доступу: www.zakon3.rada.gov.ua.
4. Про обсяг і межі повноважень районних у місті рад та їх виконавчих органів: рішення Дніпропетровської міської ради від 18 лютого 2004 р. №18/15. – Режим доступу: www.jrrg.dp.ua/rayvlada/rayonna-rada/povnovajennya.html.

REFERENCES:

1. Pro misku, rayonnu v misti Radu deputativ trudyashchykhsya Ukrayinskoyi RSR: zakon Ukrayinskoyi RSR vid 13 hrudnya 1979 r. №5438-IKH (On the urban district in the city Council of Deputies trudyaschyhsya Ukrainian SSR: Law of Ukrainian SSR on December 13, 1979 r. №5438-IX). Mode of access: www.search.ligazakon.ua.
2. Pro mistseve samovryaduvannya v Ukrayini: zakon Ukrayiny vid 21 travnya 1997 r. №280/97-VR (Government in Ukraine: Law of Ukraine on May 21, 1997 r. №280/97-VR). Mode of access: www.zakon2.rada.gov.ua.
3. Byudzhетny kodeks Ukrayiny: zakon Ukrayiny vid 8 lypnya 2010 r. №2456-V (Budget Code of Ukraine: Law of Ukraine on July 8, 2010 r. №2456-V). Mode of access: www.zakon3.rada.gov.ua.
4. Pro obsyah i mezhi povnovazhen rayonnykh u misti rad ta yikh vykonavchykh orhaniv: rishennya Dnipropetrovsoyi miskoyi rady vid 18 lyutoho 2004 r. №18/15 (The scope and limits of authority of district councils and their executive bodies: Decision of City Council of 18 February 2004 r. №18/15). Mode of access: www.jrr.dp.ua/rayvlada/rayonna-rada/povnovajennya.html.

Єдинак Ярослав Богданович – аспірант

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

Адреса: 49044, м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 29

E-mail: edinak_ya@mail.ru

Yedynak Yaroslav Bohdanovych – postgraduate

Dnepropetrovsk regional institute of public administration, the National academy of public administration, office of the President of Ukraine

Address: 29, Gogol Str., Dnipropetrovsk, 49044, Ukraine

E-mail: edinak_ya@mail.ru